

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyetemi tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

SZÉPIROD. FŐMUNKATÁRS: FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Egy igazi emberbaráti önálló intézmény.

Vasárnap délután nagy ünnepe volt Székelyudvarhely város közönségének. Ekkor alakult meg a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-Egyletének 138-ik fiókpénztára itt, a székely anyavárosban, egyelőre 84 taggal. Azért mondjuk egyelőre, mert meg vagyunk győződve, hogy nemcsak Székelyudvarhely városban, de vármegyénk összes községeiben is tagjai lesznek mindazok, akik a világon (Angolhont kivéve) ez egyedül álló, rendkívül nagy előnyöket biztosító jótékony intézményt tényleg megismerik, céljait belátják.

Nincs a világon olyan nyugdíj intézmény, a mely az I. oszt. heti 20, a II. o. 24 és a III. osztályban 30 fillér tagsági díj mellett, tíz év után az I. o. 136 K 80 f, a II. o. 509 K 60 f és a III. osztályban 618 K 80 fillér évi rokkant segélyt, illetve nyugdíj biztosítson egész életünkön keresztül. Ezt csakis a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-Egyleténél lehet megnyerni.

Már most ha tekintetbe vesszük, hogy évenként az I. o. 10 K 40 f, a II. o. 12 K 48 f és a III. o. 15 K 60 fillért; tíz év alatt pedig az I. o. összesen 104 K, a II. o. 124 K 80 f és a III. o. 156 K-t fizetünk be s ezzel szemben a fönnebbi jótéteményt élvezhetjük: lehetetlen, hogy bárki is a belépést elmulassza és egy ilyen intézményhez ne csatlakozzék.

Iratkozzék be tehát az iparos tanonc, a segéd és a kisiparos maga és felesége, valamint 15 éves gyermekeivel együtt. De iratkozzék be a földmives munkás, a kisbirtokos gazda s annak felesége és családtagja. És iratkozzék be a hivatalszolga, a napidijas, a gyakornok és a tisztviselő is, mert a miniszterileg megerősített alapszabályok 7. §-a szerint: tagjai lehetnek oly egyének is, akik nem tartoznak a munkás-osztályhoz, legyenek önálló iparosok, avagy hivatalnokok — nemkülömböség nélkül, tehát nők is, s mert senkinek sincs homlokára felírva, hogy meddig bírja a hivatása körébe tartozó munkát.

Már pedig ha érdemesnek tartjuk a baleset- és életbiztosítást, hogy arra százakat és ezreket

költsünk, akkor sokkal inkább előtérbe kell helyezzük a Magyarországi Rokkant- és Nyugdíj-Egylet kötelekét, mert ezzel amazok egy pillanatban sem emlithetők. Tessék számítás tenni és állításunkról meggyőződést szerezni...

Ennek az intézménynek fiókját sikerült vasárnap Székelyudvarhelyt, a székely anyavárosban megalakítani.

Három évvel ezelőtt a „Székely Udvarhely” vetette fel nálunk az eszmét. Három év kellett, hogy itt is e kérdés dülőre, megvalósuláshoz jusson. A mostani alakulást Blájer Balázs közs. isk. tanító hozta felszínre. Soly-mossy Endre tanár, iparos közönségünk lelkes apostola és mi, természetesen örömmel csatlakoztunk s ma már az ország 138-ik fiókpénztára, Katits Antal első alapító, központi igazgató-elnök jelenlétében, hivatalosan is megalakult Székelyudvarhelyt.

Ezen valóban emberbaráti, minden politikai befolyástól mentes, igazi független, önálló intézményt, mely Magyarország iparos közönségének di-csőséges alkotása, melegen ajánljuk mindenki figyelmébe.

Mindnyájan munkások vagyunk. Ne huzódózzék, ne irtozzék tehát senki a munkás jelzőtől, mert egyik kalapácsdal kezében — munkás-zubbonyban, a másik tollal, észszel — frakk- és klakkban szerzi meg ugyan önfentartásának szükségleteit; de végeredményben mindnyájan munkálkodunk, hogy megélhetésünket biztosítsuk, hivatásunkból kifolyó feladatainkat teljesíthessük...

Papok, tanítók, jegyzők és a községek értelmes vezetői falun; hivatalfőnökök, társadalmi és közéleti tényezők városban — fogjanak kezét s már például kedvéért is mindnyájan lépjenek be e humánus intézmény támogatói közé. — Azt akarjuk, hogy Magyarországon a mások könnyőreletességére szoruló, sokszor éhez, fázó és nélkülöz, koldus ne legyen egy lélek sem. Azt akarjuk, hogy elhagyatott, elzüllött, nevelésben nem részesült árvák, rettenetes nyomorba jutott özvegyek ne maradjanak gyámolítás nélkül.

Nincs kétségünk abban, hogy ezt a nemes intenciót, ezt a magasztos célt minden emberbarát magáévá teszi és rövid idő alatt megsokasodik a 138-ik fiókpénztár tagjainak száma.

Ezzel a hittel, reménnyel és őszinte ohajtással üdvözljük az új intézmény megalakulását városunkban. Adja a Mindenható, hogy „Mindnyájan egyért és egy mindnyájáért” szövetkezve, kiirthassuk a nemzetközi maszlagot, megóvhassuk józan gondolkodású székely népünket a mételetől, magunknak pedig biztos, jogos alapot teremtsünk öreg napjainkra. Hogy ezt elérhessük, tömörüljünk a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-Egyletének székelyudvarhelyi fiókjá kibontott zászlója alá, a hova vallás- és nemkülömböség, rang, állás és foglalkozás válogatása nélkül mindenkit hív az emberbaráti szeretet, magunk és családunk jövőjének biztosítása.

Előre tehát! Kövessük a hívó szót addig, amíg nem késő...

Mindenféle felvilágosítás-, utbaigazítással szívesen szolgál a fiókkör tisztviselői kara.

A panamások ellen.

M. Vásárhely, szept. 18.

Sikra szállt az erdő-panamások ellen a székely társadalom. A Székely Társaságok Szövetsége mai napon tartott ülésében egyhangú határozattal állást foglalt a székelyföldi birtok-rendezési szakosztály megalapítója: Polónyi Géza igazságügyminiszter és a szakosztály vezetője: Dr. Sebess Dénes táblabíró mellett, kik székelyföldi képviselő korokban is leglelkesebb harcosai voltak a székely érdekeknek s önzetlen, igaz hazafiság vezet minden ténykedésükben most is.

Polónyi igazságügyminiszter tanulmányozta a székely-kérdést. Tanulmányai arról győzték meg, hogy a székelység vért az arányjogok összevásárlásával rohamosan csapolják le az erdő-panamások: a Grödel, Götz cég, Union-bank és sok más kisebb-nagyobb zsaroló társaság s ha elejét nem vesszük, a székelység kipusztul s helyét megbizhatatlan elemek foglalják el, mérhetetlen kárára az anyaországnak.

Ez indította a birtokrendezési szakosztály felállítására és Dr. Sebess Dénes szolgálatainak igénybe vételére.

Minden székely tudja ezt s épen ezért mint egy test s lélek áll a nagy reformátorok mellé. El van szánva bárminő küzdelemre, de igazát nem hagyja.

Erről tesz bizonyosságot a Székely Társaságok Szövetségének alábbi ha-

tározata, mit Polónyi Géza igazságügyminiszternek, Sebess Dénes birtokrendezési szakosztály vezetőnek, a kötelekében levő Székely-Társaságoknak, székelyföldi orsz. képviselőknek, a székelyföldi törvényhatóságoknak és a sajtónak megküldött, hogy tanúságot tegyen róla, miszerint a reformot ohajtvá várja, attól a székelység megszabadítását reményli és teljes megvetéssel sujtja azokat a megfizetett álhazafiakat, a kik az ellentábor érdekeiért kvalifikálatlan impertinenciával harcolnak a székelység szabadtói ellen.

A Székely Szövetség határozata egész terjedelmében így szól:

A Székely-Társaságok Szövetsége megbotránkozással nézi a különféle lapokban napról-napra ismétlődő és minden vonatkozásban gyanusnak látszó kíméletlen támadásokat, melyek a székelyföldi birtokrendezés alkalmából a munkálatok vezetői ellen, különösen az erdő arányosításoknál tapasztalt visszaélések és zsarolások tervbevett megakadályozása kapcsán jogosulatlanul intéztetnek, mert faluról-falura, birtokosságról-birtokosságra, a helyszínen szerzett biztos tapasztalatok alapján meg van győződve arról, hogy a szóbanlévő birtokrendezési munkálatok keresztülvitele éppen a tagosítás és arányosításoknál tapasztalt visszaélések és zsarolások miatt létérdeke a székelységnek s ha sürgősen keresztül nem vitetik, örökidőkre pótolhatatlan vesztesége származik abból.

Egyben rendíthetetlen bizalmának ad kifejezést a birtokrendező szakosztály felállítója: Polónyi Géza igazságügyminiszter ur. Önagyméltósága és a szakosztály vezetője Dr. Sebess Dénes kir. táblabíróval szemben s kérve-kéri, hogy a tervezett reformmunkálatokat kérlelhetetlen szigorúsággal sürgősen hajtsák végre.

Minthogy pedig az említett támadások úgy látszik valamely érdekszövetség által befolyásolt lapok útján a közönség, különösen a székelység megtévesztésére intéztetnek a sorainkban előharcos, fedhetlen életű és buzgó tevékenységű emberek ellen, felhívja a Székely Társaságok Szövetsége a székely társadalmat, első sorban a kötelekében lévő Székely Társaságokat és más társaságokat is, hogy az érdekszövetség brozsura lovagjainak tendenciózus támadásai által ne engedjék magukat megtéveszteni, sőt — mint egy test és lélek álljanak a reformátorok mellett és ezt társadalmi, hírlapi és felirati uton ők maguk is juttassák minél élénkebben köztudomásra.

EGYHÁZI ÉLET.

A firtosmartonosi unitárius templom felavatása.

Végre-valahára igazán nagy áldozatok árán megérte Firtosmartonos azon nagy örömet, hogy régi, roskadt temploma helyett újat építve; f. hó 16-án átadhatta rendeltetésének, az egy igaz Isten imádasának gyülekező helyévé. E felavató ünnepély találkozó helye volt a Gagy és Nyíki vidéke népének s oly jól esett együtt látni a különböző felekezeteiket, leborulva a Végtelenség előtt. Már kora reggel özönlött a nép, ki szekéren, ki gyalog, a hogy a módtól telt s mire Ferencz József az ősz püspök megérkezett, hiveinek ezrei várták a község végén felállított díszkapunál. Mintegy 40 kocsi-tól kísérve jött s úgy Martonos, mint Énlaka község legénysége lóra ülve ősi szokás szerint, mintegy 50-en az érkező főpap elé lovagoltak Szilágyi Béla jogszigorú vezetése alatt, kinek kiváló érdeme van abban, hogy a legtöbbszörre lovagláshoz nem szokott ifjúság oly szépen, oly derék módon viselkedett. Kivonult Énlaka község rezes zenekara is és meg-lepte a hallgatókat az indulóknak szabatos előadásával.

A diadal-kapunál Katona Ferenc, a község ifju tevékeny papja üdvözölte a püspököt, ki a meglepetés hangján válaszolt, hogy őt, a ki csak első az egyenlők között, ilyen díszes fogadtatásban részesítették. Aztán megindult a menet a papi lakhoz. Elöl a bandérium, utánna a zenekar s ezt követte a papság nagy sokasága. A püspök Gálffy Kálmán főszolgabíró, körü felügyelő gondnokkal foglalt helyet a virágokkal felkesztett kocsiiban. Aztán jöttek a kocsik hosszú sorban, hozva az ünnepelő közönséget, melynek soraiban messze földről elzarándokolt hiveket is láttuk.

Megkondultak a harangok s megindult a néparadat a templomba, a mely Fekete Bénéám székelyudvarhelyi építésznék remekbe készült alkotása, Pákey Lajos kolozsvári építési mérnök tervei alapján. Szinte meglepi a szemlélőt az a közvetlenség, a melylyel hat. Nagyon eltér az eddigi sablonos templom építéstől s épen ez az, a mi vonzóvá teszi. Egy kissé nehezen törődnek bele a martonosiak, hogy új berendezésü, új alakú templom épül nekik, de épen arra legyenek büszkéek, hogy ők az elsők, ők az úttörők, hiszem sem hitelveikkel, sem a hagyományokkal nem ellenkezik a haladás. Szóval modern, izléses, kedves templom, a hol nagy lelki örömmel imádhathja az egek urát minden hívő, minden keresztény.

A felavatási ünnepély Nagy Ferenc énlakai kántor-tanító művészi orgonajátékával s a hívők égbe szálló énekével vette kezdetét, amely után Dr. Boros György kolozsvári unitárius teológiai dékán mondott magas röptű, gondolatokban gazdag imát, áldást kérve a házra, minden polgárra és a kicsiny egyházra egyaránt. Ennek végeztével a közéneket Tóth Vilmos szentábrahádi tanító vezetése alatt a szentábrahádi leányokból alkotott dalárda énekelte. Oly jól esett a szívnek, a léleknek kiemelkedni a mindennapi kódéből. Levetkőzve a maradiságot, egy új, nagyon kedves dallamu éneket adtak elő. Valóban elismerés illeti Tóthot szíves közreműködéséért.

Az ünnepi beszédet Lőrinczy István székelykereszturi lelkész tartotta. Nem hallottam még beszélni, de meglepett úgy az előadás tökéletességének, mint beszédének mesteri megalkotásával. A felavató beszéd következett. Mig Nagy Ferenc a „varázs hegedű” egy részét orgonálta, megjelent a szószéken a püspök patriarchális alakja. Beszédét nem tudom dicsérni, mert nem találom rá nevet, de mit is dicsérhetne gyenge-

tollam a szónoklat mesterének munkáján? Hazafias, kedves, tökéletes volt az, milyet csak nagy ritkán lehet hallani. Hanem a felavatás jele-nete? Az elragadó volt! Képzeld, kedves olvasó az aranyos szószékbe egy idős rezgő szakállu öreg urat a ki áldólag felemelt kézzel, égre néző tekintetével kéri Istennek áldását a házra, népére és az újonnan felavatott templomra. Hangja méla busan csengett, beszéde szívhez szólott, szívébe hatott, szem szárazon nem maradt.

A felavató beszéd elhangzása után Gálffy Kálmán körü felügyelő gondnok üdvözölte a püspököt, formás beszéddel, tolmácsolva mindannyiunk jó kívánságát.

Ezután Katona Ferenc helybeli lelkész ismertető főbb vonásokban a templom építésének történetét, mely után Urvacsora-osztás volt. Ez alkalommal Szász András bőződi lelkész mondott beszédet szószéki hévvel; átszellemülve a magasztos ünnepély fennségétől. Ezzel be is lett volna fejezve a tulajdonképpeni felavató ünnepély, de ősi szokáshoz híven keresztelés is volt, a mit Kádár Lázár korondi lelkész végzett. Igen szép, tartalmas beszéd kíséretében. Későre járt az idő, mikor vége lett a templomozásnak s bizony jó étvágygyal láttunk hozzá Valter kereszturi vendéglős főztjéhez s ellehet mondani, hogy ha drága volt, de jó is volt. Ez áldomáson mintegy 200 teríték volt.

A szokásos tósztok sem maradtak el. Legelső volt a püspöké, melyben a koronás királyt köszöntötte fel s melyet a közönség állva hallgatott végig. Dr. Damokos Andor alispán a püspököt, Dr. Boros György a tervező mérnököt élteti, Végh Mihály szintén, a kinek indítványára táviratilag üdvözlők a betegsége miatt meg nem jelenhető Pákeyt. Megint a püspök emelkedett szólásra, hogy megköszönve az alispánnak kitüntetett figyelmét, hogy úgy most, mint más alkalommal is, valahányszor e vidéken járt, mindig megjelent az ünnepélyeken. Nem maradhatott el Péterffy Mihály humoros felköszöntője, a csekefalvi pap rigmusai mind-mind csak a kedélyes hangulatot emelték.

Egy jól és kedvesen eltöltött nap emlékével távozott volna el mindenki, ha még hátra nem lett volna az ünnepély egyrésze a fiatalság által ohajtva várt bál, mely szintén minden tekintetben igen sikerült.

Ugyanez alkalommal látogatta meg a püspök énlakai hiveit is, ahonnan visszatérve, Kereszturra ment és onnan elutazott székelyháza Kolozsvárra, de birjuk ígéretét, hogy jövő évben városunkat is meglátogatja, az itteni templom felavatásakor.

Áll a szép Isten háza Martonosiak! De vegyetek figyelembe, nem a négy fal alkotja a templomot, hanem ti, ha szívetekben, lelkeitekben a jó indulattal, isteni szeretettel lépitek át annak küszöbét, s az ősi székely erényeket szívetekbe zárva s cselekedve a jót, szeretitek Istenetek mindenképpen felett, s embertársaitokat mint önmagatokat, ekkor avatjátok azt Isten házába. Ha ez árva házának hű polgárai lesztek ha az erény és erkölcs vezérel utaitokban, akkor templomná lesz a négy fal s szívetekben a meglegedés, a béke honol.

KÜLÖNFÉLÉK.

Tanács.

Ne sajnáld azt, kit látsz sokat,
Hullatni könnyeket,
A könny a sebre balzsamir,
Hidd el, az nem beteg.

Ne itéld el, ki vig, kacag,
Az gyakran gyászt visel,
A mosoly, jókedv mind hazug,
Fájdalmát rejti el...

Annak fájdalma megszűnik,
Mert a könny enyhét ad,
Ennek szíve egy szép napon,
Kacagva — megszakad...

Hegyi István.

Strófák.

Mit mélyen rejtünk a keblünkben,
A néma, nagy tragédiát —
Ne vegye szárnyra mende-monda,
Ne tudja azt meg a világ.

Oh, jobb nekünk, jobb így szenvedni —
És nem hullatni könnyeket,
Mert hidd el, hogyha vigasztalnak,
Még százszor égetőbb a seb...

Töröld le hát a könnyet édes.
Lát-d én már nem panaszkodom...
Ha meg nem ölt az öröm egykor,
Most meg nem öl a fájdalom...

B. Bagossy Kálmán.

— **A székely erdőrablás.** Lengyel Zoltán orsz. képviselő szenzációs leplezést közöl „A Nap” keddi számában. Pellengérre állítja a székely erdőrablás tettesének egy részét. Bemutat egy díszes kompániát, akik hivatalos akták szerint — segítettek a székelyek hóhérait, dísz és politikai befolyást adtak a céghez. Nagy és befolyásos emberek neve van a „cinkosok” között. Szégyenpírral olvassuk, hogy előkelő székely főúri családok eddigi büszkeségei is láthatók ott, a mélységes bűnhalmazatban. Lengyel Zoltán kijelenti, hogy az adatok zaftosát majd a parlamentben hozza nyilvánosságra. Az erdőknék, melyekről szó van, leg-alább 150 millió az értéke s a megvesztegetettek száma vagy 20 ezer. Érdeklődéssel várjuk a további kitéseket, hadd lássuk, hogyan és kiknek segítségével lehetett oly irtó-zatos gazságokat végigcsinálni és eltusolva tartani...

— **Rokkant- és nyugdíj-egylet Székelyudvarhelyt.** Nagy lelkesedés mellett alakult meg vasárnap d. u. 3 órakor a polgári önképző-kör nagytermében Solymossy Endre ev. ref. koll. tanár, az előbbi értekezletek elnöke vezetése alatt a „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egyletének 138-ik fiókja” Székelyudvarhelyt. Az elnök meleg szavakban ismertette a kezdeményező lépéseket, melyeknek eredménye nem maradt el. Bemutatja az alakuló közgyűlésnek Katits Antal központi igazgató-elnököt, kit lelkes eljenzéssel üdvözöltek a szép számmal együtt volt tagok és érdeklődők. Megnyitva az alakuló közgyűlést, felkéri a megjelenteket, hogy korelnököket, jegyzőt és jegyzőkönyv-ívelesítőket válasszon. Egyhangulag Solymossy Endrét korelnöknek; Bíró Jánost jegyzőnek; Betegh Pál és Csillag József tagokat jegyzőkönyv-ívelesítőnek választották. Majd Katits Antal a központ nevében üdvözölte a közgyűlést és az egyesület 138-ik fiók-pénztárát megalakultnak jelentette ki. Nagyobb vonásokban, mintegy fél óráig tartott érdekes, vonzó beszéd-ben ismertette a kis mustármagot, melyet ők, mint magyar nyomdászok 1893 március 5-én elvetettek és több mint egy évtized óta ápolnak. Nyolc egész esztendőn át egyetlen fizetéses tisztviselője sem volt az egyletnek s ma is csak a feltétlen szükséges, mellőzhetlen kiadások terhelik. Napi 10 órai hivatásuknak megfelelő, testet-lelket igénybe vevő munka után, este mentek az egylet ügyeit intézni s annak hivatalos helyiségéből csak késő éjszaka tértek rövid pihenőre. Így ment ez 8 hosszú évig kitartó, soha nem lankadó munkálkodással, míg az egyesület megerősödött, hivatása magaslatára jutott. Kezdetben a miniszterium

előtt is annyira új volt az eszme, hogy az alapszabályokat sem erősítették meg; öt évi mérleg betérjesztését kérték. Hivatkoztak ők aztán a nyomdász-egyletre és nagy nehezen hitelesítették. Jövőhagyták a belügy-miniszteriumban a szabályokat. Az egyesület semminemű politikával nem foglalkozik. Mindenki tagja lehet, férfi és nő egyaránt. Részletesen ismerteti a célt, melyet szolgál. Papok, tanítók és jegyzők terjesztették az eszmét. Kezdetben nehezen lehetett átplantálni, mint minden hasznos és üdvös dolgot a szívekbe. De kitartással küzdöttek. Kéri a tagokat, hogy valamennyien legyenek apostolai a jó ügynek; lankadás nélkül érdeklődjenek a vezetőség sáfarkodása iránt, mert csak így lesz eredményes a mostani alakulás. Az első évben 600 tagja volt a pénztárnak. Ma pedig a 38 ezeret meghaladja tagjainak száma és 2.017,897 K 04 fillér vagyon felett rendelkezik. — Messze-földről jönnek hazánkba megbámulni, tanulmányozni az intézmény kiváló szervezetét s elragadtatással dicsőítik praktikus kivitelét. Közlebről Németországból voltak kiküldöttek Budapesten, akik csak emez intézményünk tanulmányozására utaztak ide. — Isten, haza és testvéri szeretetre, az emberbaráti ügy felkarolására kéri a tagokat, hogy kitartó erővel megmutassuk: Magyarországon szegény ember lehet, de koldus nincs. Végül Sterba Ödön és Szentés Árpád felszólalásaira válaszolt. Aztán Solymossy elnök mondott köszönetet az igazgatónak beható ismertetéseért. Öt perc szünet alatt az újabb tagok iratkoztak be és erre Katits központi igazgató indítványára, általános lelkesséssel a fiók védnökének Solymossy Endre tanárt megválasztotta a közgyűlés. Solymossy nagyhatású beszédben köszöntötte meg a spontán megnyilatkozott bizalmat és a tiszteletet örömmel fogadta, hiszen — mint őszintén mondá — neki az új emberek között való munkálkodás élet-szükséglet. Ezt követte a fiók többi tisztviselőinek és választmányának szintén egyhangulag történt választása, mely következőleg történt meg: Elnök: Betegh Pál; alelnök: Bartók István és Gyerkes Mihály; jegyző: Bíró János, Matzinger László és Novák János; pénztárnok: Blájer Balázs; ellenőr: Laiber Dénes, Bíró István és Keszler János; választmányi tagok: Csillag József, Benedek Géza, Rápolti Károly, Neményi Vince, Hermann György, Lőrinczi Béla, Zimny Ferenc, ifj. Szemerjay Károly, Jakabos György, Tóth Márton, Duka András; pót-tagok: Farkas Endre, Szentés Árpád, ifj. Asztalos Dániel és Szóts Gergely. Katits Antal központi elnök szívesen üdvözölte a fiók-pénztár tisztviselői és választmányi karát. Isten segédelmét kérte ügybuzgó működésére. Ismertette a külön alap rendeltetését, mely abból áll, hogy azok helyett, akik tíz év előtt betegség vagy baleset folytán munkaképtelenek lehetnek, a fiók-pénztár ebből fizetné tagsági díjaikat, hogy így aztán eme szerencsétlenek is élethossziglan tartó jogos segélyhez juthassanak. Ezt az alapot Katits Antal elnök 5 koronával megkezdte. Közfgyelemben ajánlotta a „Segítség gyujtó”-t, melynek eladási árából az elhunyt egyleti tagok özvegyeinek és árváinak gyámolítására százeleket ad a Temesvári Első Gyufagyár. A védnök záró-szavai után a tisztviselők és választmány visszamaradt s átvették a központ elnökétől a vezetéshez szükséges felszereléseket. Katits elnök pedig másnap visszautazott városunkból. — Itt említjük meg, hogy Segesváron előtte való napon (szombaton) alakult meg a 139-ik fiók-pénztár 94 taggal.

— **Halálozás** Katona Ferenc körjegyző folyó hó 16-án éjjel 11 órakor székelyhelyén, Korond községben, életének 63-ik évében hosszas betegség után elhalt. Temetése kedden

délután történt meg — nagy részét mellett.

— **Szinészet.** Székelykeresztur közönségét folyó hó 21-től kezdődőleg Fejér Károly jól szervezett szintársulata fogja művelészetben részesíteni. Ekkor kezd meg ugyanis 12 előadásra hirdetett bérletét a Csöppség-gel. Szombaton: Lizistrata, vasárnap Helyre asszony kerül színre. Dobos Sándor színházi titkár tegnap este Baróthról városunkba érkezett. A társulat kiválóbb tagjai: Deréki Antal, Turi Mariska, Pető Stefánia, Rajesányi István, Sebestyén Rózsika, Kulinyi Karola, Kovács Gyula és mások.

— **Általános munkás sztrájk városunkban.** Szinte hihetetlenül hangzik, de nem tartjuk kizártnak, hogy folyó évi október 1-ére városunk iparos munkásai általános sztrájkba készülnek. Ehhez nagyobb pénzösszeget kapnak Budapestről és gyűjtenek maguk között is. A munka adó iparosok erről természetesen nem tudnak. De jó lesz a rendőrség útján is érdeklődni a dolog iránt, hogy a Bethlen-utcában hol, kizár tartják a titkos gyűléseket esténként.

— **Ami jól izlik,** az a szervezetnek rendesen hasznosabb, mint a visszatetsző izü dolgok, különösen gyógyszerek. A »Scott-féle Emulsió« feltétlenül jó izü, könnyen emészthető összeállítás a csukamáj-olajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Szolgálati jubileum** Knoblauch Sándor a Clayton és Schuttleworth gépezőgazdasági gépgyári cég igazgatója legutóbb e cégnél való működésének 40 éves jubileumát ünnepelte. A cég személyzete a jubilálót, ki úgy mint, eddig tovább is megszokott pontossággal és lelkiismeretességgel látja el ügyeit, ez alkalomból a legszívélyesebben üdvözölte.

— **Valakinek Helyben.** A jól kitömött kacsát, mielőtt röppülhetett volna — lepuftottunk. Szegény pária, a papirkosárban nyugosza boldog álmait.

— **Hazai zongorák és cimbalmok — előnyös részletfizetésre is megrendelhetők** Betegh Pál és Társa könyv-, zenemű-, hangszer-, papir-, író- és rajzszerkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth Lajos utca 31. szám (saját ház).

— **Cimeres névjegyek** rendes és dombornyomással, igen csinos kiállításban készülnek Betegh Pál és Társa könyvnyomtató-intézetében Székelyudvarhelyt, Nagy választék, előnyös árak, pontos kiszolgálás.

— **Salamon Kálmán** székelykereszturi műfaragómester által fából készített tárgyak, u. m. salátavilla és kanál, óra- és hamutartó, diszes dobozok, szobadiszek kaphatók Betegh Pál és Társa könyv- és papirkereskedésében.

— **Országos kirakóvásárok szeptember havában** a következő helységeken és napokon lesznek:

- 20. Brulya, Csernátfa, Egerhát, Oláhlapos, Szilágynagyfalu.
- 21. Alsórákos, Bánffygunyad, Bethlenszentmiklós, Dobra, Erzsébetváros, Görcsön, Hódos, Hosszúfalu, Lekence, Pojána, Zernest.
- 24. Abrudbánya.
- 25. Alsóvenice.

- 26. Bereck, Hidalmás, Zám.
- 27. Magyarláros, Medgyes, Monor, Szék.
- 28. Retteg, Szilágysomlyó.
- 29. Brád, Csikszereda, Etéd.
- 30. Bonyha, Feketealom, Gyulafehérvár, Marosoroszfalu.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan szíveskedjenek intézkedni, hogy a lap további küldése fennakadást ne szenvedjen.

TANÜGY.

Meghívó. »Az udvarhely róm. kath. esperes kerületi általános tanító egyesület« 1906. október hó 17-én d. e. Székelyudvarhelyen a róm. kath. főgymnasium nagytermében általános tanító együleti gyűlést tart, melyre a Főtisztelendő papság-, tanítói kar és tanügybarátok tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Dél előtt 9 órakor szent mise és »Veni Sancte« a plébániai — esetleg a szentferencrendi templomban.
2. Dél előtt 10 órakor. Elnöki megnyitóbeszéd.
3. A megelőző gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
4. A választmányi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
5. Pénztár vizsgáló bizottság kiküldése.
6. A Nagym. Vallásügyi Minisztériumnak az új alapszabályok jóvá nem hagyását kísérő sérelmes leiratnak felolvasása, tárgyalása és annak megválogatásáért hozandó — határozat-hozatal.
7. Szavazat: Bálint Károly kadicfalvi kántor-tanító.
8. Főjegyző jelentése a fiók-körök évi működéséről.
9. Emlékbeszédet tart Jártó Áron vágási volt kántor-tanító emlékének Gyurcsovecz Károly ülkei tanító.
10. Szavazat: Antal János székelyszenttamási kántor-tanító.
11. Szabad előadást tart: Tamás Albert róm. k. főgymnasiumi tanár a természetrajz köréből.
12. Tisztujtás.
13. A pénztárnok és a pénztárvizsgáló bizottság jelentése az egyesület pénztárának állapotáról.
14. A beállítandó könyvtárra nézve javaslatot tesznek a múlt gyűlésen kiküldött bizottsági tagok.
15. A választmány javaslata a tagsági díjnak 1 koronában való megállapításáról.
16. Esetleges indítványok tárgyalása. Közbebed lesz Dézsi-féle vendéglőben 3 K. díjért. Résztvenni akarók október 14-ig jelentkezhetnek szóval vagy írásban Szabó Antal kántortanítónál Székelyudvarhelyen.

Székelyudvarhely, 1906. szept. 18.

Gróf Mikes János Gál Sándor
főesperes, elnök. főjegyző.

Rokkant- és Nyugdíj-Együleti ügyek.

Mostantól kezdve új rovatot nyitunk a fenti címmel a »Székely-Udvarhely« hasábjain, hogy a helybeli

138-ik fiókpénztár ügyeiről annak — felelősségükből kifolyólag — érdekelt tisztviselőit, valamint az érdeklődő tagokat és nagyközönséget esetről-esetre tájékoztassuk.

— **Beiratkozás.** A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-Együletébe Blájer Balázs fiók-köri pénztárnál beiratkozni még folyton lehet 1 K 20 fillér kedvezményes beiratási díj és 2—4 heti tagdíj lefizetése mellett. Aki most jelentkezik, azon előnyben részesül, hogy folyó évi január 1-ig visszamenőleg lehet tag. Később ezen kedvezményektől eseliks, mert az alapszabályok szerinti beiratási díj 3 korona.

— **Tagdíjak befizetése** minden hónap első és harmadik vasárnapján d. u. kettőtől három óráig a községi népiskola helyiségében történik. Beszedésnél a pénztárnokon kívül egy ellenőr és jegyző lesz jelen.

— **Választmányi üléseket** a fiókpénztár választmánya minden hónap első hétfőjén d. u. 5 órától kezdődőleg a polgári önképző-kör helyiségében tart. Erre az összes tisztviselőket és választmányi tagokat külön meghívás helyett ezuton kéri szíves megjelenésre az elnökség.

CSARNOK.

A székelyek reáltörténete 1562—1691-ig.

Irta: Connert János, ford. Balásy Dénes.

(64. folytatás.)

Az 1590 utáni évek zürzavarai arra birták végül az országgyűlést, hogy a kevésbé megbízható határőrség helyébe, zsoldoscsapat tartására, kapudót szavazzon meg. 1594 februárban rótták ki portánként a 20 dénár adót első ízben.¹²³ Az agusztusi országgyűlésen különösen ki is emelik a rendet, hogy ők azt a pénzt a határ őrzésére szervezett praesidiumi csapatok tartására adják s kizárólag arra is vetették ki ezt a különadót.¹²⁴ Ugyanez év novemberében 50 dénárt vetnek ki megint azzal a rendeltetéssel, hogy azt a fejedelem a praesidium eltartására fordítsa.¹²⁵ Ugyanerre 1595-ben 150 dénárt írnak elő,¹²⁶ amely a kásznaiak által tartománnyal fizetendő. Ugyanazon célra decemberben 150 dénárt vetnek ki,¹²⁷ azután 1596-ban 125, 1597-ben 175, 1598-ban 175 és pedig két ízben és 1599-ben 175 dénárt.¹²⁸ De már 1598-ban tiltakoznak a rendet emez adó ellen, megszavazni most meg szavazzák ugyan, de jövőre kimélik meg őket attól.¹²⁹ Amde azért a következő évben, tekintve az ország szorongatott helyzetét, megint csak megszavazzák most az egyszer még, de kéri a fejedelmet, ne terhelje tovább őket, mert nem képesek hordozni.¹³⁰ Az országgyűlési cikkelyekből csakugyan el is tűnik azután ez az adó. Ezzel meg hiúsul az a kísérlet is, hogy az egyes nemzetek praesidiumi csapatja helyett, állandó zsoldos sereg alkalmaztassék.

A XVII. században gyéren-gyéren találunk már adatokat a praesidiumról. Annak oka, hogy a jelesebb fejedelmek alatt a három nemzet részéről ilyen zsoldos sereg fentartása nem látszott többé szükségesnek.

Mert a nyugatra eső legfontosabb határvédelem — s a legtöbb esetben csak arról lehetett szó, a fejedelem zsoldos csapata s a magyarországi vármegyék feladata volt.

Vannak azonban okmányyszerű adatok, hogy az ország nyugoti és északnyugoti részei egyes veszélyeztetettebb erős helyein is — őrségül ebben az időben, néha székelyeket al-

kalmaztak. Mindazáltal az országgyűlés mindinkább tartózkodott bizonyos praesidiumok megszavazásától. Hiszen a várakban való több havi szolgálat az insurrectio címe alatt és keretében is keresztül vihető volt, miközben az illető csapatok az időn túli szolgálatért, mintha hadjáratban volnának, zsoldot kaptak. Ennek bizonyossága Béli Pál 1670-iki levele, amelyben Újvár őrizete végett bizonyos részbeli fölkelésről van szó.¹³¹ Rákóczi Zsigmond 1605-ben, továbbá az ország délnyugoti határának és Dévának védelmére 900 székely vitézt kér, ellátva három hónapra élelemmel, kéri pedig Petky székely generálistól.¹³² Továbbá várőrségül 1622-ben, néhány száz székelyt Lip-pára vezényelnek.¹³³ 1685 január 26-án egy főhadnagy vezetése alatt álló 60 főnyi székely csapat, mely Huszt várának őrzetere volt oda rendelve, hűség-esküti tesz s egyszerűsmind vitézi és katonai fogadalmat, hogy a várat bármely ellenség ellen megvédelmezi s a fejedelemtől élvezve hű marad.¹³⁴ A csapat tíz emberenként 6 kisebb szakaszba állt, mindegyik élén egy tizes; van közöttük egy vicehadnagy, egy zászlótartó, egy dobos és egy nyavalyki (felcser); puskásoknak, lövőknek vannak nevezve s fele a csapatnak tényleg birt is fegyverrel.

E töredékes adatokból, ezek után arra vonhatunk következtetést, hogy a székelyek alkalmaztattak néha a nyugoti határ őrzésére s az arra fekvő erődített pontok megszállására és védelmezésére is, csak hogy mindez a meglévő hadkötelezettségi és insurrectionális fölkelés keretében történt; ezért nincs aztán szó az országos aktákban nagyobb határőrség állításáról az ország nyugoti részében, holott ilyen határőrségre a székelyek jártak.

Hasonlóképp alkalmazták a székelyeket és pedig kizárólag a darabontokat, az ország keleti részein, még pedig Görgényben és Udvarhelyt, sőt Fehérváron is, várszolgálatokra. Az Udvarhelyen való alkalmaztatás, az 1562-iki események következtében, természetesen csak a vár építése utáni időben történt s várszolgálatot itt többnyire a marosszéki, Csik-Gyergyó-Kászoni darabontok, lövők és puskások tettek. Báthori Zsigmond privilégiumából olvassuk 1591-ből, mely szerint a székelyeket őrszolgálatra fejenként rendelte ki a várkapitány, hosszabb időre és kapitányuk tudta nélkül, úgy hogy gazdaságukat és munkáikat, a miől élnek, abba kellett hagyniok. A fejedelem megvonja levelében a várkapitánytól a jogot, mely szerint a darabontokat várszolgálatra egyenest és kapitányaik megkerülésével rendelheti vala. Önkényes eljárására kötfőket huztak illetén módon, mi által elvileg is kifejeződött, hogy az illető darabontok nem állnak közvetlenül az ő parancsnoksága alatt, tehát nem várnépek, hanem független, szabad székelyek, a kik csak katonai kötelezettségeiknek szükség esetén még a várban is eleget tesznek. Viszont ha veszedelem van keletkezőben — mondja a levél, akkor a várkapitány ad ki fölkelési parancsot a darabontok kapitányának, s ennek ilyenkor nem szabad parancs ellen cselekedni, hanem legénységét mozgósítania kell.¹³⁵ A háromszéki darabontoknak is a várhegyi várban, valószínűleg hasonló szolgálati viszonyaik voltak; erre nézve azonban nincs oklevél. A két várat mind eme hatalmaskodások dacára is 1600-ban földig lerombolták a székelyek. Udvarhely egy darabig kincstári birtok maradt még, de benne darabontok szolgálatáról nincs többé emlegetés.

A görgényi várban a marosszéki darabontok egy része végzett szolgálatot. Már 1590-ben van szó öt székely darabontól, mint várőrökről, kik közül lázadás miatt az egyik halállal lakolt, a többit pedig jobbagysággal büntették.¹³⁶ Abból a 114

marosszéki darabontból, a kik Bástának 1602-ben hűségüket fogadtak, 40-en várszolgák voltak s lakott közülök: Mikházán 2, Remetén 10, Kőszvényesen 3, Demiánházán 3, Jobbágytelken 18, Hodoson 1 és Eheden 3.¹³⁷ E szolgálati kötelezettség alól azonban 1607-ben felmentőket az országgyűlés, mivelhogy ők szabad székelyek és őket is úgy megilleti a szabadság és hasonló kötelezettség, mint a többi székely.¹³⁸ 1649-ben a görögnyi várszolgálatról újra fölmentőket a fejedelem, miből az tetszik meg, hogy az 1607-iki végzésnek nem sok foganatja volt.¹³⁹ Az approbátákba is belékerült ezután ez a fölmentés.¹⁴⁰

Időnként állítottak Fehérvárra is őrséget a székelyek. Panaszkodnak 130-ban az aranyosszéki székelyek, hogy ha kell, ha nem kell, nekik állandóan gyalogságot kell küldeniök Fehérvárra. Csak akkor tartoznak ők hadi szolgálatot tenni, rendeli el az országgyűlés, mikor a körülmények parancsolják és akkor is együtt a többi országos rendekkel.¹⁴¹ Fehérváron állandó gyalogságot tartani, az approbáták szerint, nem voltak kötelesek a székelyek.¹⁴² Csakhogy ezt a törvényt gyakorlatilag éppen nem fogadták el, a mennyiben az 1688-iki országgyűlési végzésekben az áll, miszerint azok a székely gyalogok, a kik az udvarnál szolgálnak, két évi szolgálat után olyanokkal cserélendők és váltandók fel, a kiket a székely tisztviselők szoktak összeírni. Ezek a csapatok, hogy vajjon az egész 17-ik századon keresztül szerepeltek-e, megvoltak-e — eldöntetlen dolog. Igen sok jel mutat arra, mintha ebben az udvari csapatban az a 100 lovas térne vissza és fordulna elő megint, a melyet I. Ferdinánd követének 1552-iki vallomása szerint, a székelyek a fejedelmi udvarnál szoktak tartani s a melyek évenként háromszor felváltandók valának.¹⁴³

(Folyt. köv.)

Serdülő leányok

Sokszor vannak ráutalva egy erősítő szerre, hogy a természetet támogatassák és hogy fejlődésüknek sokféle nehézségeit legyőzhessék. A Scott-féle Emulsió, mely alfoszorsavas méz és nátron hozzáadásával a gyógyszerkamájából készül, mindenkor a legkifejlesztettebb és legmegbízhatóbb erősítő szernek és a sajátos Scott-féle eljárás következtében oly jó ízű és könnyen emészthetővé válik, hogy a legcsekélyebb emésztési zavarokat sem okozza, sőt ellenkezőleg rendezi az emésztést és gerjeszti az étvágyat. A Scott-féle Emulsió ennélfogva sokkal hatásosabb, mint a közönséges csukamájolaj.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Dr. BUDAI EMIL

„Városi gyógyszerháza” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

KÖZGAZDASÁG.

Udvarhelyvárm. Gazdasági Egyesülettől.

302. — 1906. sz.

Tenyészállat kiállítás.

Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület f. évi október hó 2-ikán Székelyudvarhelyt a baromvásártéren tenyészállat kiállítást és díjazást rendez, melyre a tenyésztők ezennel meghívattak.

Kiállíthatók csikós-kancák, 3 és 2 éves kanca csikók, magy. erd. jellegű borjas tehenek, 3 és 2 éves üszők, nemes baromfi törzsek.

A lovak díjazására 600 K, tehenek és üszők díjazására 350 K, baromfiakra 50 K áll rendelkezésre.

A kiállítás díjmentes, bejelentések szept. 30-ikáig az egyesület titkári hivatalánál eszkölendők.

Székelyudvarhely, 1906. szept. 5

Az elnökség.

Hirdetmény.

Udvarhelyvármegye lótenyésztőbizottságától közhírré tétetik, miszerint a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi minisztérium által adományozott jutalomdíjakkal folyó évi október hó 2-án délelőtti 10 órakor Székelyudvarhelyt a baromvásártéren előállítandó csikós kancák, 3 és 2 éves kanca csikók — a mennyiben a bírálóbizottság által tenyésztésre alkalmasoknak találtatnak — jutalmaztatni fognak.

A csikós kancákra kitűzött díjak: 80, 60, 50, 40, 30, 20 — 20 K.

A 3 éves kanca csikók díjai: 60, 40, 30, 25, 20, 10 K.

A 2 éves kanca csikók díjai: 40, 25, 20, 10 K.

A díjakra lókereskedők, nagybirtokosok és nagybérlők kizárásával csak azon kiscsapatok tarthatnak igényt, a kik községi előjárásági bizonyítvánnyal igazolják, hogy a csikós-kanca 1 év óta tulajdonuk és a csikók saját tenyésztésük.

Kellő számu 3 és 2 éves kanca csikók hiányában, kivételesen az igen jó 1 éves kanca csikók is díjaztatnak.

Nagybirtokosok és nagybérlők dícsérő oklevéllel lesznek kiténtelve. Jelentkezhetni Székelyudvarhelyen Hlatky Miklós gazdasági egyleti titkárnál október 2-án d. e. 9 óráig, azon túl a helyszínen.

Székelyudvarhely, 1906 szept. 12.

Daniel Lajos,

a lótenyésztőbizottság elnöke.

Kiadja: Betegh Pál és Társa újságkiadó intézete.

NYILT-TÉR.*

Pisztrang-estély.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy ma (csütörtökön) este pisztrang-estélyt tartok Koronkay-féle éttermemben, amelyre ez uton hívom meg m. t. vendégeimet.

Sándor István,
vendéglős.

* E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

136—906. vhtó sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyajtai kir. járásbírósnak 1906. évi V. 67. sz. végzése következtében Dr. Papp Ferenc ügyvéd által képviselt Székelyudvarhelyi Takarékpénztár javára Zathureczky Gyula ellen 2122 K s jár. erejéig 1906. évi június 13-án fogatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3300 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. lovak, kocsik nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagyajtai kir. járásbírósnak 1906. évi V. 67/2. számú végzése folytán 2122 K tőkekövetelés, ennek 1906. évi febr. 25-ik napjától járó 6% kamatai, 1/10 váltódíj és eddig összesen 156 K 24 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Barothon alperes lakásán leendő eszközzésére 1906. évi szeptember hó 28. napjának délelőtti 9 órája határidővel kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szűkség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az előírt rendezendő ingóságokat mások is leérfel foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyajtán, 1906. szeptember 6.

Déva

kir. bír. végrehajtó.

3818—906. sz.

HIRDETMEY.

Miklósfalva község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított s ezzele egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t.-c. az 1889. évi XXXVIII. t.-c. és az 1891. évi XVI. t.-c. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-c. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi helyesbítéssel kapcsolatosan fogatottatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1, hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t.-c. 15. és 17. §. alapján ide értve e szakaszoknak az 1889. évi 38. t.-c. 5. és 6. §-ában és az 1891. évi 16. t.-c. 15. §-a a. pontjában foglalt kiegészítések is, valamint az 1889. évi 38. t.-c. 7-a és az 1891. évi 16. t.-c. 15. §-b. pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi 29. t.-c. 22. §-a alapján történt törölések érvénytelenséget kimutathatják, e véghől törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1907. évi március 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a személynek; ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2, hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t.-c. 16. és 18. §-ainak esetében ide értve ez utóbbi §-nak az 1889. évi 38. t.-c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítését is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1907. évi március 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható határidő eltelté után ellentmondásuk többé figyelembe nem vétetik.

3, hogy mindazok, kik telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, kik az 1. 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi 38. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek tartják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1907. évi március 15-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros ha-

táridő eltelté után az átalakításkor közbejött téves bejegyzésekből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az előbb említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek mindazok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. bíróság, mint tlkvi hatóság. Oklánd, 1906. szeptember 5-én.

Máthé,
kir. járásbíró

518 3—3

Üzlet átvétel.

Alulírott tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Sterba Ödön jóhírű fűszerkereskedését vétel útján átvettem és azt ezentul saját nevem alatt folytatom.

Midőn ezt a körülményt a közönség szíves tudomására hozom, kijelentem, hogy fő törekvésem lesz a legkényesebb igényeket is úgy a szolid, pontos és előzékeny kiszolgálással, mint kiváló minőségű és olcsó áruimmal kiérdemelni.

Kérem a n. é. közönség elődöm iránt tanusított szíves pártfogását részemre is fentartani és én ígérem, hogy azt minden tekintetben ki is fogom érdemelni.

Gyarmathy Ákos
fűszerkereskedő.

Eladó kocsik. Egy félter, seltes kocsit javítva, jótállás mellett és egy új, félolajos tengelylyel, előnyös áron eladó Dávid Gergely kovács mesternél Székelyudvarhelyt, Petőfi-utca 26 sz. alatt.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben hapható.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.